

Preek 1 Petrus 1: 3- 11 NBG

Broeders en zusters, gemeente van onze Here Jezus,

Het is al weer even geleden, dat mijn vrouw Marja en ik in Zuid Frankrijk waren. In ons gezin proberen we altijd na de zomervakantie met elkaar af te spreken om dan aan elkaar de vakantiefoto's te laten zien. Het is altijd leuk om horen en te zien hoe iedereen het gehad heeft. Maar iedere keer merken we ook weer dat de indrukwekkende berglandschappen op een foto anders overkomen dan in het echt. Op een foto kun je nu eenmaal niet de enorme hoogte zien, of de diepte van die enge kloof waar je voor staat. Bij zulke foto's zeg je al heel gauw "eigenlijk moet je het met eigen ogen gezien hebben". Je moet erbij geweest zijn, dan ben je pas echt onder de indruk van de schoonheid van de schepping en van je eigen kleinheid als mens. Want dat is vaak de ervaring als je onder aan een berg staat of boven aan een diepe afgrond: wat stel je als mensje eigenlijk voor.

Maar die ervaring heb je nooit als je een foto in je hand hebt of met z'n allen achter het scherm van je laptop zit. Omdat te kunnen beleven moet je erbij geweest zijn. Want die ervaring kun je nauwelijks in een plaatje of in woorden vangen.

Over iets soortgelijks heeft Petrus het ook in z'n eerste brief. Hij is er eigenlijk verbaasd over. Hoe kan het? Jullie hebben Jezus lief zonder Hem met je eigen ogen gezien te hebben (vs.8). Je bent er niet eens bijgeweest en toch geloof je.

Bij Petrus zelf is dat heel anders geweest. Die ruim drie jaar die hij met Jezus heeft mogen optrekken was een achtbaan van emoties geweest. Wat was Petrus onder de indruk van Jezus. Het begon al met die wonderlijke roeping: *Petrus, Ik ga jou een visser van mensen maken*. Hij, Petrus, eenvoudige zpp-er, een visser uit Galilea, samen met z'n broer had hij een bootje,, hij moet de hort op met het Evangelie van Jezus. Petrus kon zich er niks bij voorstellen. *Ga weg van mij, Heer, ik ben een zondig mens* (Lk. 5). U kunt beter een ander nemen. Een overtuiging die we trouwens vaker in de bijbel tegenkomen en ook onder het hedendaagse kerkvolk komt deze gedachte vaak naar voren. *Nee, ik ben niet geschikt, zoek maar een ander*. Maar Jezus dacht er anders over. Petrus heeft een bijzondere plaats mogen innemen in de groep apostelen. Hij komt vaak als woordvoerder naar voren. Maar ook heeft hij de meest indrukwekkende wonderen mogen meemaken. Hij was erbij toen Jezus een 12-jarig meisje in het huis van de overste van de synagoge uit de

dood opwekte en aan haar onthutste ouders terug gaf. Hij was erbij toen Jezus boven op de berg hoog bezoek kreeg. Mozes en Elia, nota bene. Hoe kan het, Mozes leefde toch zo'n slordige 1450 jaar voor Christus, en Elia was weliswaar een stukje jonger, maar het was toch altijd nog ruim 850 jaar geleden dat hij in Israel profeteerde. Maar Jezus ontmoette hen. Sprak met hen over het lijden dat Hij in Jeruzalem zou moeten ondergaan. En daar op die berg, klonk na dit indrukwekkende gebeuren de stem van God: *Deze is mijn Zoon, de uitverkorene, hoort naar Hem.* Petrus was erbij. Hij heeft het gezien en gehoord. Uiteindelijk kon Petrus niet anders dan tot de overtuiging komen dat deze Jezus de Messias van Israel is. De Zoon van de levende God. Deze Jezus, die zorgde voor een net vol vissen, deze Jezus die op het water liep en het zelfs ook voor Petrus mogelijk maakte om over water te lopen, deze grote Genezer van lammen, blinden, bezetenen is gewoon alles voor Petrus. En daarom heeft Petrus het ook als des te schrijnender ervaren dat hij degene is die Jezus heeft verloochend. Uit volle overtuiging had hij geroepen dat hij Jezus nooit in de steek zou laten. Maar na drie keer '*ik ken Hem niet*' kraaide de haan. Drie dagen van grote wanhoop volgden. Ontroostbaar was Petrus geweest. Hij wist gewoon niet waar hij het zoeken moest. Tot op die zondagmorgen, toen het graf leeg bleek te zijn en Jezus in levende lijve verscheen. *Kijk maar, voel maar, ik ben het echt....ik leef.* Die gebeurtenis was levensveranderend. Wanhoop werd hoop. Daar heeft Petrus het over in de eerste verzen van ons tekstgedeelte van vandaag.

Geloofd zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons naar zijn grote barmhertigheid door de opstanding van Jezus Christus uit de doden heeft doen wedergeboren worden tot een levende hoop (vs. 3)

Waarschijnlijk heeft de opstanding van Jezus al ruim 30 jaar geleden plaatsgevonden op het moment dat Petrus deze woorden schrijft. Maar nog altijd kan Petrus wat er toen met hem gebeurde niet anders omschrijven als een nieuwe geboorte. Hij voelde zich volledig verloren en Jezus zet hem weer op z'n geloofsbenen. Geen wonder dat Petrus de opstanding steeds verkondigt als het centrale heilsfeit. Dat zien we al meteen na de uitstorting van de Heilige Geest tijdens Petrus' toespraak op de Pinksterdag: *Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn (Hd.2:32).*

Nu zullen wij waarschijnlijk niet zo heftig als Petrus beleefd hebben wat het wil zeggen om Christus te leren kennen. Maar inhoudelijk is het natuurlijk niet anders.

Wij mensen bevinden ons uit onszelf in een totaal verloren positie. Geestelijk dood, door zonde van God gescheiden, onder het oordeel. Heftige woorden, maar zo zegt de bijbel dat wel. En nu dankzij de Here Jezus weer geestelijk levend, in contact met God, een nieuwe relatie, onder het oordeel vandaan. Dat mag je gerust een nieuwe geboorte noemen.

Dat begrip 'opnieuw geboren worden' roept nog wel eens wat verwarring op onder christenen. Ik merk ook wel als ik aan mensen in de gemeente vraag of ze 'wedergeboren' zijn, dat ze daar niet meteen vrijmoedig 'ja' op durven te zeggen. Want als je 'ja' zegt, dan moet er wel iets heel bijzonders met je gebeurd zijn. Maar wedergeboorte is niet meer dan dat de Heilige Geest, op het moment dat je Christus aanvaardt, in je komt wonen. Er is altijd veel discussie onder gelovigen over wat het eerste gebeurt. Kies je nu eerst voor Jezus en komt dan de Heilige Geest in je wonen, of, komt eerst de Heilige Geest in je wonen en kies je daarna voor Jezus. Bezwaar tegen deze hele discussie is dat we dan gaan proberen het 'tot geloof komen' in een hokje te zetten. We vangen het in een systeem. Maar broeders en zusters, laten we alsjeblijft het mysterie overeind houden. Tot geloof komen heeft alles met jouw eigen verantwoordelijkheid te maken, jij moet kiezen, maar het heeft ook alles met de Heilige Geest te maken, Hij maakt je nieuw. Beiden zijn waar. Jouw weigering om te kiezen heeft niet te maken met het feit dat de Geest niet in je werkt, maar alleen maar met je eigen halsstarrigheid. En jouw wèl kiezen heeft zeker te maken met het feit dat de Geest daarvoor al lang op de deur van je hart stond te bonzen. Volgens vs. 23 wordt je wedergeboren door het levende en blijvende woord van God. Wie dat Woord leest of hoort en zodoende Christus aanvaardt mag zonder meer zeggen dat hij of zij wedergeboren is. Is dat bijzonder? Ja, heel bijzonder, want je bent dan een kind van de Schepper van het heelal geworden. Hij heeft je vanuit een wanhopige situatie weer hoop gegeven.

En kenmerkend voor wedergeboren mensen is dat ze als nieuwe mensen leven in een vergankelijke wereld. En daar hebben ze van te lijden. Het lijden gaat de kerkdeur echt niet voorbij. Petrus zal zelf zijn apostel-zijn met de dood moeten bekopen. Door de eeuwen heen hebben christenen vaker wel dan niet met lijden vanwege hun geloof te maken gehad. Petrus roept zijn lezers op om dit lijden te verdragen.

Petrus zegt in het 7^e vers dat deze verzoeken een toets zijn, een test voor het

geloof. Die test is noodzakelijk voor de geloofsgroei en zal, straks als Jezus verschijnt, tot eer van Hem zijn.

Hij heeft het trouwens wel over lijden dat we ondergaan vanwege ons geloof. Niet alle lijden is zondermeer een test van God. Dat zou een veel te simpel antwoord zijn. Petrus maakt daarbij gebruik van een beeldspraak uit het Oude Testament, namelijk van goud dat in een smeltkroes of smeltoven zodanig verhit wordt, dat het ruwe goud gescheiden wordt van de onzuivere bestanddelen en er puur goud overblijft. Zo komt door de beproeving de echtheid en puurheid van het geloof aan het licht. Voor de geloofsgroei is deze vuurgloed onmisbaar.

Hij plaatst het lijden van dit leven in het perspectief van de eeuwigheid en durft ons lijden hier een lijden voor een korte tijd te noemen. Daarmee zegt hij nogal wat.

Omdat het ook niet zonder meer voor al het lijden geldt, zou ik het niet graag zo zeggen tegen iemand die langdurig met ernstig lijden te maken heeft. Het klinkt zo gauw te goedkoop. *En als je lijdt, weet dat het maar voor even is, als Jezus terugkomt, deel je in Zijn heerlijkheid (Opw. 585)*. We zingen het soms wel heel makkelijk. Je zult maar langdurig ziek zijn zonder uitzicht op genezing.

Is het dan onwaar? Nee, niet helemaal. In het perspectief van de eeuwigheid is alles wat ons hier overkomt kort en betrekkelijk. Maar het zou veel beter zijn dat degene die te lijden heeft zelf die conclusie trekt. Misschien is dat wel een goede les om mee te nemen. Wees voorzichtig met al te grote woorden. Geef iemand ook de tijd om z'n lijden in het perspectief van de eeuwigheid te zien. Er is genade nodig om je eigen situatie zo te kunnen zien. Maar die eeuwigheid is wel waarheid.

Petrus zegt dat er een onvergankelijke, onbevleete, onverwelkelijke erfenis (vs. 4) in de hemelen is weggelegd.

Daar wil ik graag een paar dingen over zeggen.

Onvergankelijk en onverwelkelijk wil zeggen dat de erfenis eeuwigdurend is. Niets kan ervoor zorgen dat de erfenis vergaat. Onze erfenis zal niet worden aangetast door mot of roest. Ze is eeuwigdurend.

Onbevleete wil zeggen dat het niet is aangetast door zonde. We zullen een leven erven waar de zonde geen macht meer over ons heeft.

En deze erfenis is weggelegd in de hemelen. God bewaart de erfenis voor ons. Dat moeten we wel even goed begrijpen. Als wij in ons leven bijvoorbeeld een huis erven, dan ligt het testament bij de notaris in de kluis. Je zou dan kunnen zeggen dat onze erfenis bij de notaris in de kluis wordt bewaard. Maar dat betekent niet dat wij

die kluis erven. We erven een huis. Zo is dat ook bij de erfenis die God voor ons bewaart. God belooft ons een nieuwe aarde. Daar zullen wij uiteindelijk komen te wonen als nieuwe mensen. Maar God bewaart die erfenis in de hemel. We moeten ervoor oppassen dat we gaan denken dat ons eindstation in de hemel is.

God bewaart onze erfenis in de hemel, maar onze bestemming is de nieuwe aarde. En natuurlijk, we gaan naar de hemel als we gelovig sterven, maar dat is maar tijdelijk, een tussenstation. We zullen net als de Here Jezus opstaan, tastbaar, herkenbaar, lichamenlijk, dezelfde, maar dan helemaal nieuw. Onvergankelijk, onbevlekt, onverwelkelijk.

Als Petrus het in het 9^e vers heeft over het einddoel des geloofs, de zaligheid der zielen, dan moeten we bij de ziel ook niet denken aan het niet-lichamelijke deel van ons. Nee, onze ziel, dat zijn we zelf. Helemaal! Als de bijbel het heeft over Noach die met zijn acht zielen gered werd in de zondvloed, dan bedoelt de bijbel echt niet dat die redding niet geldt voor het lichamenlijke deel van Noachs gezin. Acht zielen zijn gewoon acht mensen. Vroeger sprak men ook wel over de leden van de kerk als zielen. Die kerk bestaat uit 500 zielen. U voelt wel aan dat die kerk net zo goed ook uit 500 lichamen bestond. Zo heeft Petrus het ook over de zaligheid der zielen. Dat is de zaligheid van complete mensen.

Met deze geweldige toekomst wil Petrus zijn lezers bemoedigen, al hebben ze nu nog met lijden te maken. Hij looft God de Vader voor de geweldige redding die Jezus heeft bewerkt en die ontzagwekkende toekomst die voor Gods kinderen is weggelegd.

Petrus is ervan onder de indruk dat zijn lezers hun hoop op Christus gevestigd hebben zonder Hem te zien. Voor zijn lezers gelden de woorden die de opgestane Jezus ook tegen de ongelovige Thomas uitsprak: *Jij, Thomas gelooft omdat je gezien hebt, maar zalig zijn die niet gezien hebben en toch geloven (Jh. 20:29)*. En in feite heeft de Here Jezus het hier ook over ons. Ook wij hebben Hem niet gezien, zoals Petrus Hem zag. We zien Hem niet, maar toch geloven wij en verheugen ons over wat God ons heeft gegeven.

En om dat geloof levend te houden heeft de Here Jezus het Avondmaal ingesteld. Als een illustratie van wat Jezus deed aan het kruis. Toen Jezus naar de hemel ging stelde Hij het Avondmaal in. De eerste christenen hebben het Avondmaal altijd gevierd als een onderdeel van een liefdesmaaltijd, waarvoor iedereen wat mee nam.

De rijken veel, de armen weinig. Maar men deelde het voedsel met elkaar. En tijdens die maaltijd werd dan ook het Avondmaal gevierd. Vaak gewoon bij de mensen thuis. Het Avondmaal kent verschillende aspecten. Het Avondmaal is een gedachtenismaal. Stil staan bij wat Jezus heeft gedaan aan het kruis. Hij gaf Zijn leven, Hij gaf Zijn bloed, tot een volkomen verzoening van onze zonden. Dat gewone stukje brood dat we eten en dat gewone slokje wijn of druivesap dat we drinken mag ons eraan herinneren wat Jezus voor ons deed. De schuld is weg. We staan niet meer in het krijt. We hebben vrij toegang gekregen. Jezus' offer heeft eens en voor altijd volkomen voldaan. Het is volbracht. En deze keer horen we dat niet alleen, maar we zien en proeven het ook, als een onderstreping van die blijde Boodschap.

Maar Avondmaal vieren is niet een individueel gebeuren. Het is ook de onderlinge gemeenschap vieren. Want dat ene brood verwijst naar het lichaam van Christus. Het lichaam is een beeld van de gemeente. Eén lichaam waarvan iedere gelovige een onderdeel is. Verschillend, maar wel één. En die delen van het lichaam hebben elkaar nodig. De één kan niet zeggen tegen de ander 'ik heb jou niet nodig'. We kunnen elkaar niet missen, Jezus wil ons niet missen, tijdens kerkdiensten niet en aan Zijn tafel niet.

Tenslotte is Avondmaal vieren ook vooruit kijken. Jezus heeft gezegd dat Hij het Avondmaal niet eerder weer zal vieren voordat het Koninkrijk van God gekomen is (Lk. 22:18). Als Jezus' koninkrijk ten volle aanbreekt zal Hij als zichtbare gastheer aanwezig zijn. En wij mogen maar zo bij Hem aanschuiven.

Avondmaal vieren is Jezus liefhebben zonder Hem gezien te hebben. Stilstaan bij het grote wonder van kruis en graf. Jezus is nu nog de onzichtbare Gastheer. Dat wordt in de toekomst anders. Maar nu zien we Hem niet. Maar Hij nodigt ons wel uit. Kom aan tafel, kinderen. Hoor, zie en proef hoeveel Hij van jou houdt en hoeveel Hij van je broeder of zuster naast je houdt. Je bent welkom. Kom zoals je bent. Aan deze tafel zijn we allemaal gelijk. We eten allemaal genadebrood. Niemand heeft een streepje voor, niemand heeft een streepje achter. Zalig ben je als je niet ziet en toch gelooft.

Een goede Avondmaalsviering toegewenst.

AMEN

November 2014
G.P. Hartkamp
Wapenveld